

Mittensstyret

Progressiv politik. Stabilt styre.

Politisk plattform 2019–2022

Uppsala kommun

I Uppsala finns en stark framtidstro. Här byggs många nya bostäder samtidigt som vi fortsätter vara världsledande i omställningen för ett hållbart klimat och värnar natur och friluftsliv. Med de nya företag som etablerar sig här och befintliga som expanderar får fler Uppsalabor ett arbete att gå till.

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välbefinnande och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Därför är vårt mål att alla Uppsalabor som kan arbeta också ska arbeta, och att den som arbetar ska kunna leva på sin lön. Som ett led i detta ska vi uppmuntra nyföretagande och förbättra möjligheterna att behålla och locka nya företag till kommunen.

Vi eftersträvar ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Uppsala. Det ska genomsyra allt vårt arbete, bland annat genom att sociala och miljömässiga krav ska ställas i kommunens upphandlingar.

Det är mycket som är bra i Uppsala men vi har också problem som behöver lösas. Integrationen ska gå snabbare och fungera bättre. Tryggheten och trivseln ska öka i Uppsala, vi måste knäcka de kriminella gängerna och bryta segregationen mellan våra stads- och kommunaldelar. I Uppsala ska invånarna känna framtidstro och ha förtroende för utvecklingen såväl i staden som på landsbygden. Klyftan mellan stad och land ska slutas.

Fler elever ska lämna grundskolan och gymnasiet med goda kunskaper och förberedda för framtiden. Lärarna ska få bra förutsättningar att ge eleverna rätt stöd. Vi måste ta itu med problemet att allt fler lider av psykisk ohälsa och se till att elever med funktionsnedsättningar får det stöd de behöver.

I Uppsala ska individens möjligheter inte begränsas av sin bakgrund. Vi vill värna individens fria val och se till att Uppsala blir mer jämlikt. Varje Uppsalabo, ung som gammal, ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina egna, fria val. För oss är jämställdhet mellan kvinnor och män en självklarhet.

Vi prioriterar ordning och reda i ekonomin. Varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt sätt och skatteuttaget inte vara högre än nödvändigt. En skattesänkning kan bli aktuell om ekonomin tillåter men balans i budgeten måste respekteras. Vid utebliven skattesänkning ska de ekonomiska resurserna användas till skolsatsningar.

Vi vill att Uppsalaborna ska känna tillit till demokratin och Uppsala kommun. Uppsalas invånare har åsikter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska tas till vara. Därför är bättre medborgardialog, dialog med fackförbund, företag, föreningsliv och civilsamhället viktigt för oss.

Våra partier delar övertygelsen om alla människors lika värde och de demokratiska principerna. Vårt samarbete grundar sig i viljan att ta ansvar för vår kommun och sätta Uppsalas bästa först. Vi strävar efter breda överenskommelser åt både höger och vänster och kommer att söka stor uppslutning bakom den politik vi går fram med.

Den politiska plattformen redovisar Mittenstyrets 10 mål för mandatperioden och ca. 140 åtgärder för att nå dessa mål.

Mittensstyrets 10 mål

- 1. Vi ska bygga ett samhälle, inte bara bostäder**
- 2. Fler Uppsalabor i arbete och bättre villkor för företagare**
- 3. Uppsala ska vara fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050**
- 4. Integrationen ska bli snabb och jämställd**
- 5. Tryggheten ska öka i hela Uppsala**
- 6. Uppsala ska bli Sveriges bästa landsbygdskommun**
- 7. Fler elever ska nå gymnasieexamen**
- 8. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun**
- 9. Uppsalabor med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet**
- 10. Uppsalabornas psykiska hälsa ska förbättras**

1. Vi ska bygga ett samhälle, inte bara bostäder

Uppsala är en tillväxtmotor i Sverige. I vår kommun skapas nya jobb och allt fler väljer att flytta hit. Med genomförandet av fyrspår och spårväg används Uppsalaregionens fulla potential med ännu fler arbetstillfällen, bostäder och förbättrad pendling.

På senare år har bostadsbristen i Uppsala minskat men många, särskilt unga och låginkomsttagare, har fortfarande svårt att hitta en bostad. Vi behöver bygga fler bostäder som fler har råd att bo i. I det ingår också att behovet av LSS-bostäder och bostäder för äldre ska tillgodoses. Uppsala ska växa på socialt hållbart sätt med blandade upplåtelseformer som motverkar bostadssegregationen i vår kommun.

Vår vision är att bygga ett trivsamt och välfungerande Uppsala med bra kommunikationer, arbetstillfällen, en stark välfärd, bättre företagsklimat, förbättrad service och bättre förutsättningar för idrott och kultur. När nya områden formas ska välfärden och servicen växa med dem. Tillgång till affärer, förskolor och skolor nära hemmet behöver bli bättre. Det ska gälla oavsett vem du är eller var du bor i Uppsala kommun.

När nya stads- och kommundelar växer fram i Uppsala har vi möjlighet att tänka nytt och innovativt vad gäller ekosystem, energieffektivitet och hållbarhet. När vi bygger fler bostäder ska vi bygga klimatsmart och med hållbara lösningar. Den biologiska mångfalden ska stärkas och förutsättningarna för det rörliga friluftslivet ska utvecklas. Tillgången till skog och andra naturområden har positiva effekter för folkhälsan. Vi vill också värna Uppsalas grundvatten och säkra den långsiktiga dricksvattenförsörjningen. Vi vill undvika att bygga på jordbruksmark.

Framkomligheten i Uppsala ska förbättras med fokus på gång, cykel och kollektivtrafik. Gång- och cykelvägar till förskolor, skolor och fritidsaktiviteter ska vara säkra. Vid snöröjning ska gång- och cykelvägar prioriteras. Vi vill ta vara på de innovationer som digitaliseringen och artificiell intelligens för med sig och ta steg för att reformera hur vi reser och transporterar varor.

Vi vill främja det goda livet för alla Uppsalabor. Uppsalaborna ska leva med god tillgång till grönska och friluftsliv, kultur och idrott. Vi vill både utveckla Uppsala som idrottskommun och se till att alla Uppsalabor har goda möjligheter att utöva och uppleva kultur. Idrottsytor, arenor, kulturmötesplatser och bibliotek ska byggas i takt med att Uppsala växer. Vi vill också höja kvaliteten på motionsspår året runt.

I Uppsala ska vi ha ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta i idrotts- och föreningslivet. I arbetet för detta vill vi samarbeta med Riksidrottsförbundet och Upplands idrottsförbund. Vi vill se ett enhetligt avgiftssystem och se över avgifternas effekt på tillgängligheten.

Åtgärder:

Fler bostäder som fler har råd med

1. Mellan 2000 och 3000 bostäder ska byggas årligen i hela kommunen och med fokus på billigare bostäder som fler har råd med, till exempel genom investeringsstöd
2. Fler ungdomsbostäder, kompis-kontrakt, studentbostäder och andra boendelösningar för att underlätta ungas etablering på bostadsmarknaden.
3. Undersöka möjligheterna till en Boexpo i södra Uppsala
4. Erbjud fler Bostad först-lägenheter för att minska hemlösheten
5. Ställa krav på klimatsmart byggande, t.ex. med ökat byggande i trä

Kommunikationer

6. Bygg fler mobilitetsanläggningar.
7. Förbättra tillgången till säkra cykelparkeringar och förbättra nyttjandegraden av befintliga parkeringar.
8. Arbeta för att öka andelen som går och cyklar till förskola, skola och fritidsaktiviteter i vardagen.
9. Vi ska genomföra Uppsalapaketet. Fram till beslut i kommunfullmäktige ska en fördjupad utredning av kostnader och förutsättningar för referensalternativet BRT genomföras parallellt med huvudalternativet spårvagn.

Ekologisk hållbarhet i en stad som växer

10. Utred hur de gröna kilarna ska utvecklas för att stärka den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna.
11. Plantera fler stadsträd och kompensera avverkning med nya träd
12. Skydda hotade arter bland annat genom sammanhängande pärlband av lekvatten i våra gröna stråk, insektshotell och värnande av buskskikt.
13. Använd verktyg för att säkra att vi ligger i framkant i hållbarhetsarbetet, till exempel "Citylab" och "koj-index"
14. Inled förverkligandet av Södra Åstråket och på sikt ett stadsnära bad i Fyrisån.
15. Se över P-talen för att effektivisera arbetet med parkeringsköp i mobilitetsanläggningar samt för att förbättra tillgången till moderna bildelnings- och mobilitetstjänster.
16. Arbetet med att åtgärda enskilda avlopp behöver intensifieras. Prioritera VA-lösningar som minskar utsläppen och återvinner fosfor.

Kultur, idrott och fritid

17. Fler natur- och friluftsreservat ska utredas. Möjligheten att ge Linnéstigarna permanent skydd ska utredas.
18. Förbättra och anlägg fler gångstråk samt placera ut fler parkbänkar i kommunen.
19. Ta en ny modern inomhusanläggning för is-sporterna i bruk.
20. Öka föreningsstödet och fördela det mer rättvist bland annat för att stärka föreningarnas förutsättningar att driva egna anläggningar. Administration och ansökning av föreningsstöd ska förenklas.
21. Inför kultur- och naturgaranti för Uppsalas unga.

22. Samarbete mellan kommunen och Uppsalas föreningsliv för att erbjuda sportis och kulturis som ett komplement till fritids.
23. Utveckla fler fritidsbanker och satsa på parasportotek
24. Utveckla och bygg ut Fyrishov och planera för nya simhallar i Östra Uppsala samt i Gottsunda.
25. Bygg ett nytt naturbad i Vårdsättraviken med tillgänglighetsanpassning samt eventuell temalekplats.
26. Ta fram ett planprogram för Skarholmen med målsättning att öka allmänhetens tillgång till platsen. I dialog med berörda föreningar och klubbar hitta alternativa båtuppläggningsplatser för de som idag finns i Kungsängen och Flottsund.
27. Lyft in idrott- och friluftsliv som en möjlighet när den sociala investeringsfonden utvärderas och utvecklas.
28. Ansök om att bli europeisk kulturhuvudstad 2029.
29. Inriktningsbeslut för konstmuseum ska fattas.
30. Fortsätta utveckla fritidsklubbar och fritidsgårdar för ökad jämställdhet och jämlikhet.
31. Utveckla besöksmålen Hammarskog, Ulva kvarn, Sunnerstagropen, Fjällnora och Björklingebadet.
32. Uppsala ska vara en attraktiv kommun för kulturskapare att bo och verka i.

2. Fler Uppsalabor i arbete och bättre villkor för företagare

För att fler Uppsalabor ska komma i arbete är det viktigt att näringslivet i Uppsala växer och att Uppsala tar vara på innovationskraften bland kommunens entreprenörer. Vi ska underlätta för innovationer, startupföretag och utgöra testbädd för ny teknik och smarta tjänster. Nya arbetsplatser ska ha hög prioritet i planarbetet. Företagare ska bemötas av effektivitet och bra service i hela kommunens organisation. Enklare kontakter, ökad ömsesidig förståelse och snabbare handläggning är viktiga delar i arbetet för att förbättra företagens villkor som bör följas upp årligen. Kommunens anseende som affärspartner ska öka. Uppsala kommun ska klättra i näringslivsmätningar och placera sig på topp 10.

Uppsala kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare som erbjuder goda villkor och arbetsmiljö för alla anställda. I Uppsala ska lika lön för lika arbete gälla. Krafttag ska tas mot uppdelade arbetsdagar, arbetet med heltidsreformen ska fortsätta och vikarier ska i högre grad erbjudas validering och utbildning för att kunna få fast anställning. Frisknärvaron i kommunen ska öka. I arbetet med kommunens upphandlingar ska de fackliga organisationerna och näringslivsorganisationer involveras för att värna schyssta arbetsvillkor och sund konkurrens.

Kostnaderna för försörjningsstöd i Uppsala ska minska. Med utbildningar skräddarsydda efter arbetsmarknadens behov, upphandlingar med sociala krav och sommarjobb som ger arbetslivserfarenhet ska fler Uppsalabor bli anställningsbara och komma i arbete. För att bättre matcha arbetslösa Uppsalabor med lediga tjänster måste samarbetet mellan kommunen och Arbetsförmedlingen förbättras, även med en särskild satsning på att få personer i utsatta områden i arbete.

Vi vill investera i nya gröna jobb. Klimatomställningen ställer inte bara krav utan ger också möjligheter. I Uppsala finns stor innovativ kraft, inom till exempel forskning och utveckling av ny grön teknik. Vi vill sätta Uppsala och Sverige på världskartan, med moderna lösningar och exportmöjligheter av grön teknik.

Åtgärder:

33. 2000 nya jobb per år.
34. Kostnaderna för försörjningsstöd ska minska genom att korta tiden i försörjningsstöd.
35. Förenkla och förbättra kontakter mellan företag och kommun genom bl.a. digitalisering och tydlig kontaktperson.
36. Skräddarsydda vuxenutbildningar ska erbjudas inom bristyrken.
37. Kommunen ska inrätta ett upphandlingsråd.
38. Sociala krav i upphandlingar och markanvisningar ska ge jobb till arbetslösa Uppsalabor.
39. Vikarier inom kommunens verksamhet ska i högre utsträckning erbjudas utbildning och validering för att kunna få fast tjänst.
40. Möjligheten till sommarjobb och feriejobb för ungdomar ska förbättras i samarbete med näringslivet och civilsamhället.
41. Ställa sociala och miljömässiga krav vid upphandlingar.
42. Årliga redovisningar för att följa upp förbättringsarbetet för näringslivsklimatet.
43. Näringslivsperspektivet ska beaktas i kommunala beslut.

3. Integrationen ska bli snabb och jämställd

Uppsala ska bli bäst på integration. Etableringstiden ska minskas steg för steg med sikte på att det inte ska behöva ta mer än 2 år.

Uppsala är en kommun som är öppen mot omvärlden och som vill ta ansvar för en bra integration. Uppsala har bättre förutsättningar än många andra kommuner. Två universitet i världsklass, låg arbetslöshet och ligger i en expansiv arbetsmarknadsregion.

I Uppsala ska alla bidra. Det betyder att alla som kan jobba ska jobba. I Uppsala ska vi också vara tydliga med vilka värderingar och normer som gäller i en demokrati. Hedersförtryck, intolerans och extremism ska bekämpas. Jämställdhet ska gälla alla.

Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Med tydliga krav på språkinläring och arbete ska integrationen i Uppsala gå snabbare och bli bättre. Vi vill dessutom lägga ett särskilt fokus på att öka kvinnors sysselsättningsgrad.

Kommunen ska stärka samhällsorienteringen bland nyanlända och arbeta för jämställdhet i Uppsala. Vi ska också i högre utsträckning ta hjälp av föreningslivet för att arbeta inkluderande och stärka integrationen. Näringslivet i Uppsala ska vara en naturlig partner för att förbättra integrationen och snabba på nyanländas inträde på arbetsmarknaden.

Åtgärder:

44. Ta fram en handlingsplan för snabbare etablering och bättre integration.
45. 2600 Uppsalabor ska gå från arbetslöshet till arbete med samhällsjobb under mandatperioden.
46. Kommunens insatser för att förbättra integrationen i vardagen via exempelvis bo-skola ska utvecklas.
47. Införa obligatorisk språkundervisning för anställda med behov av det inom vård och omsorg.
48. Satsningar för att öka kunskapen och vidta åtgärder mot hedersförtryck ska genomföras i kommunens verksamheter och tillsammans med föreningslivet.
49. Effektivare SFI och jobbspår för personer med låg utbildning.
50. Stimulera nyanländas företagsamhet och involvera näringslivet i att erbjuda arbetstillfällen, exempelvis en vuxenvariant av Ung Företagsamhet.
51. Satsning på att validera och komplettera nyanländas kompetens. Möjligheten till ämnesundervisning på fler språk ska utredas.
52. Svenskundervisning på fler öppna förskolor.

4. Uppsala ska vara fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050

Uppsala ska fortsätta vara världsledande i klimatomställningen och i miljöarbetet. Kommunen ska ta ansvar och motverka klimatförändringarna genom omställning till fossilfritt.

För utfasning av fossila bränslen ska vi fortsätta bygga ut infrastruktur för gång, cykel, kollektivtrafik, bilpooler, ladd-stolpar, biogas och ställa om till fossilfri fordonsflotta inom kommunen. Vår energi ska komma från förnybara källor, vi ska stimulera till klimatsmarta val och våra pengar ska fortsätta investeras på ett sätt som gör att de bidrar till en hållbar utveckling.

Luft- och livskvaliteten ska förbättras i stadskärnan med hänsyn till verksamheter och boende i city och deras behov. Vi ska jobba för att göra Uppsala fritt från gifter, bland annat genom en förbättrad marktillsyn i enlighet med de nationella miljömålen. Jakten på icke förnybar plast ska fortsätta samtidigt som återvinning och fastighetsnära hämtning av avfall förbättras.

Andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska öka under mandatperioden och motsvara andelen i kommunens egna verksamheter.

Åtgärder:

53. Årliga uppföljningar av utvecklingen av den kommungeografiska klimatpåverkan för att säkerställa måluppfyllelse till klimatneutralitet 2030 och ett klimatpositivt Uppsala till 2050.
54. Det framgångsrika arbetet med Uppsala klimatprotokoll ska utvecklas och information spridas om vad Uppsala gör för att bli världens bästa klimatstad
55. Samverka med universiteten och entreprenörer för att främja testbäddar och klimatsmart innovation i Uppsala
56. Vidta de åtgärder som krävs för att nå EU:s luftkvalitetsmål.
57. Förbättra framkomligheten i staden med gående, cyklister och kollektivtrafik som utgångspunkt.
58. Jälla ska vara en resurs som kan låta sina djur beta kommunala parker samt förse våra skolor med mjölk och kött.
59. Ny återvinningscentral i Nyby och åtgärder ska vidtas för att öka försäljningen på Återbruket.
60. Kommunen och kommunens bolag ska installera solceller där det är möjligt och lämpligt för att bidra till målet på 30 megawatt sol-el till år 2020.
61. Underlätta övergången till förnybara bränslen genom fler ladd-stolpar och tankställen för biogas.

5. Tryggheten ska öka i hela Uppsala

Tryggheten i hela Uppsala ska öka. Oavsett vem du är eller var du bor ska du känna dig trygg när du går hem från bussen, väntar på en vän eller är på väg till skolan. Gottsunda ska bort från polisens lista över särskilt utsatta områden. Uppsala ska inte ha någon särskild utsatt stadsdel.

Insatser för att bekämpa kriminaliteten ska kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Uppsala kommun, med skolan och socialtjänsten, ska fortsatt jobba i nära samarbete med polisen för att pressa tillbaka otryggheten i kommunen. Vår kamp mot brottsligheten ska vara kompromisslös. Det betyder att vi både ska vara hårda mot kriminaliteten och kriminalitetens bakomliggande orsaker genom ett förebyggande arbete.

I Uppsala ska inte trygghet vara ett privilegium för några få utan en rättighet för alla.

Åtgärder:

62. Kommunala ordningsvakter ska bistå polisens arbete så länge det bedöms nödvändigt.
63. Uppsala ungdomsjour ska byggas ut. Närvaron ska öka med fler socialarbetare på fältet och ungdomsjouren ska arbeta mot barn i lägre åldrar.
64. Samarbetet mellan Uppsala kommun och polisen ska fördjupas.
65. Föräldrar ska kontaktas av socialtjänsten inom 24 timmar om deras minderåriga barn misstänks för brott. Nödvändiga åtgärder ska sättas in omedelbart så att barnen hamnar på rätt bana och det kriminella beteendet inte eskalerar.
66. Trygghetskameror i syfte att bryta kriminalitet ska sättas upp där polisen bedömer att de behövs.
67. Uppsala kommun ska stärka arbetet mot de kriminellas ekonomi. Kommunens inspektioner mot den svarta ekonomin och arbetet mot målvaktsbilar ska utökas.
68. Fler trygga vuxna på gator och torg. Kommunen ska stödja, samordna och underlätta för nattvandring.
69. Trygghetsvandringar och medborgardialoger om trygghet ska arrangeras för att tillsammans identifiera möjliga åtgärder för att öka tryggheten.
70. Fördubbla kapaciteten i kommunens avhoppbarverksamhet för att förbättra möjligheterna att kliva av en kriminell livsstil.
71. Uppsala kommun ska göra regelbundna trygghetsmätningar och det förebyggande arbete som bedrivs ska utvärderas utifrån deras effektivitet.

6. Uppsala ska bli Sveriges bästa landsbygdskommun

I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Längre har landsbygdsfrågorna hamnat i skymundan. Nu ska de placeras på högsta politiska nivå för att hela kommunens organisation ska jobba för att utveckla Uppsalas landsbygd. Uppsala kommuns landsbygdsprogram ska genomföras, men ska utifrån behov förnyas och uppdateras under mandatperiodens gång.

Tillgång till mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer ska vara god på Uppsalas landsbygder. Vi vill stötta föreningslivet, bygdegårdar och andra samlingslokaler för att främja social samvaro och förbättra förutsättningarna för utvecklingen på landsbygden. För att främja den lokala utvecklingen av bland annat näringslivet vill vi arbeta för att kunskaperna om de olika kommundelarna inom kommunens organisation förbättras.

Dessutom är det viktigt att byggandet på landsbygden, i orter såsom till exempel Vattholma, Skyttorp, Länna, Stolvreta och Gunsta, främjas.

Åtgärder:

72. Inrätta en parlamentarisk landsbygdsberedning under kommunfullmäktige.
73. Bygg fler pendlarparkeringar på Uppsalas landsbygd.
74. Förbättra cykelinfrastrukturen inom och till tätorter på landsbygden. Driv frågan om fler cykelvägar gentemot regionen och Trafikverket.
75. Kommunen ska förbättra servicen på landsbygden i samarbete med lokala butiker.
76. Bredbandsutbyggnaden ska prioriteras i samverkan med Länsstyrelsen.
77. Bygga mer och blandat i tätorterna på landsbygden.
78. Främja företagande på landsbygden.
79. Arbetet för att rekrytera fler deltidsbrandmän ska intensifieras.
80. Öppna upp kommunens skolor för aktiviteter på kvällar och helger.
81. Utöka möjligheten att besöka landsbygdsbiblioteken på kvällar och helger.

7. Fler Uppsalabor ska nå gymnasieexamen

Alla Uppsalas skolor ska vara framgångsrika och präglas av studiero, trygghet och fokus på kunskap. Vårt mål är att öka andelen elever som tar gymnasieexamen. För att lyckas måste vi satsa på hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium.

Föräldrar ska kunna lita på att det finns en bra förskola nära hemmet med plats för deras barn när de behöver återvända till arbetet efter föräldraledigheten. Målet för barngruppernas storlek är de nationella riktmärkena och arbetet för att minska barngrupperna ska fortsätta. Vi vill stärka förskolans undervisningsuppdrag och se till att förskollärarna har goda förutsättningar att planera den pedagogiska verksamheten.

För att fler elever i slutänden ska nå en gymnasieexamen ska varje barn ges rätt stöd. Satsningar på skolan ska i särskilt hög grad riktas till elever i lägre årskurser för att skapa rätt förutsättningar från början. Riktlinjer för tilläggsbelopp ska tas fram som ger varje barn det stöd som behövs för en fungerande skolgång. Vi satsar också på att NPF-säkra kommunens skolor. För att klara av kunskapsmålen är det också viktigt att eleverna mår bra. Elevhälsan förstärks för att den psykiska hälsan ska öka.

I Uppsala ska man kunna vara trygg med att det finns en bra skola nära där man bor. Elever och föräldrar ska fritt kunna välja skola. Vi ska intensivifiera arbetet med att bekämpa den negativa skolsegregationen. Vi fortsätter utveckla modellen för skolval för att kunna tillgodose önskemål i så hög utsträckning som möjligt. Kommunala skolor och fristående skolor ska behandlas likvärdigt.

Mittenstyret vill att Sveriges bästa lärare och skolledare ska jobba i Uppsala. Lärarna är skolans viktigaste resurs och det ska synas i både lönekuvertet och i de möjligheter till utveckling och karriär som erbjuds vilket viktigt arbete de gör. För att höja kunskapsresultaten behöver lärarna få fokusera på sitt kärnuppdrag och avlastas med uppgifter som inte kräver en lärarlegitimation. Satsningen på lärarassistenter ska fortsätta, men kompletteras med en pilotstudie av effekten av andra alternativ för att minska lärares arbetsbörda och öka elevernas måluppfyllelse. Skolan ska styras med tillit till professionerna. Mittenstyrets ambition är ett starkt samarbete med Uppsalas båda universitet.

Åtgärder:

Förskola

82. Barngrupperna i förskolan ska fortsätta minska i syfte att nå Skolverkets riktmärken samtidigt som personaltätheten ska öka. Möjligheten för barnskötare att studera vidare till förskollärare ska stärkas.
83. Utbyggnaden av förskolor- och förskoleplatser ska fortsätta för att möta behoven. Fler förskolebussar ska eftersträvas så att barn kan erbjudas mer utomhuspedagogik och vistelse i naturen.
84. Möjligheten att öka vistelsetiden i förskolan ska prövas under mandatperioden. Barn till arbetslösa är då prioriterade. En förutsättning är att Skolverkets riktmärken för barngruppernas storlek har nåtts.

Fritidshem

85. Kvaliteten på fritidshemmen ska öka. En parallell målsättning är att utifrån budgetförutsättningar återinföra möjligheten till fritidshem för barn till arbetslösa och i ett andra steg till barn till föräldralediga. Ett utvecklingsspår för personalen på fritidshemmen ska tas fram.

Elevernas möjligheter att nå målen

86. Kommunen ska fortsätta omfördela resurser utifrån socioekonomiska behov.
87. Studieron ska öka i Uppsalas skolor. Som ett led i detta behöver förväntningarna tydliggöras. Ordningskontrakt som omfattas såväl elever som vårdnadshavare ska därför införas på varje skola.
88. Förbättra tillgängligheten till elevhälsan.
89. Elever med funktionsnedsättningar ska få rätt stöd i skolan och på fritidshemmen. I ett första steg ska grundskolan och vuxenutbildningen NPF-säkras. Riktlinjer för tilläggsbelopp ska tas fram som ger varje barn det stöd som behövs för en fungerande skolgång.
90. Inför en läxhjälpssgaranti.
91. Initiera en översyn av skolornas ljudmiljöer i syfte att främja studiero och måluppfyllelse.
92. Öka skolnärvaron. Både kort- och långvarig frånvaro ska följas upp.
93. Förstärk det drogöföbyggande arbetet.
94. Satsning på dagliga rörelseaktiviteter inom skolan, med minimum tre pulshöjande aktiviteter per vecka.
95. Inför en HBTQAI-ansvarig i kommunens förskolor, grundskolor, gymnasium och vuxenutbildningar.
96. Förbättra simundervisningen i skolan samt skolornas tillgång till simhallar. Underlätta simundervisning och simträning i ett eller flera friluftsbad.
97. Fortsätt satsningen på att utmana särbegåvade elever i sitt lärande.

Lärare

98. Lärares arbetsmiljö ska förbättras och de ska avlastas för att kunna fokusera på sitt kärnuppdrag. Den påbörjade satsningen på lärarassistenter fortsätter men kompletteras med en pilotmodell där tre alternativ - supermentorer, utökad elevhälsa och socialsekreterare med placering i skolan - prövas och senare utvärderas för att se vad som ger bäst effekt.
99. Central rättning av nationella proven ska prövas och utvärderas.
100. Satsningar på lärarlönerna ska fortsätta samtidigt som möjligheten att utvecklas och göra karriär förbättras. Skolledarnas löneläge ska ses över.

Fler möjligheter

101. Utöka tillgängligheten till grundskola och gymnasium på engelska för engelskspråkiga ungdomar.
102. Utarbeta en strategi för att stärka yrkesutbildningarnas attraktivitet. Undersök möjligheten att starta ett lärlingscentrum.
103. Den planerade skolan i Rosendal ska bli en modellskola för hållbarhet

8. Uppsala ska bli en äldrevänlig kommun

I både Uppsala och Sverige i sin helhet blir allt fler personer äldre. Det kräver en politik som ser de äldres behov och värnar dessa. Den demografiska utvecklingen kommer att ställa stora krav på äldreomsorgen men också att resten av samhället anpassar sig. Därför ska mittensstyret arbeta för att motverka åldersdiskriminering, bryta ofrivillig ensamhet och öka de äldres egenmakt.

Äldreomsorgen ska kännas trygg för Uppsalas äldre och deras anhöriga. Det ska finnas valfrihet för äldre att välja utförare av omsorg, samtidigt som kvaliteten alltid ska värnas. Kvaliteten inom äldreomsorgen ska stå i fokus, både i egen verksamhet och i upphandlingar. Valet av driftsform är inte ett mål i sig, men en viss andel i egen regi behövs för beredskap och beställarkompetens. För att kunna rekrytera och behålla kompetent personal inom äldreomsorgen vill vi utveckla en strategi för förbättrade arbetsvillkor och se till att välfärdens hjältar stannar i våra verksamheter.

Uppsala kommun ska jobba för att förbättra folkhälsan och se till att fler äldre klarar sig längre på egen hand, till exempel genom förebyggande verksamheter för seniorer såsom öppna verksamheter, träffpunkter och dagverksamheter.

Äldres tillgång till vård och omsorg behöver förbättras. Äldreomsorgen behöver samarbeta mer med länets sjukvård för att ingen äldre person ska falla mellan stolarna. Samtidigt behöver personalkontinuiteten i hemtjänsten förbättras.

Genom att förnya arbetssätt och använda möjligheterna genom den digitala utvecklingen kan vi förbättra både hemtjänst och äldreomsorg. Vi vill uppmuntra till och ge äldre möjlighet att lära sig ny digital teknik för att motverka det digitala utanförskapet. Genom att blanda verksamheter för äldre och yngre målgrupper kan vi främja att generationer möts, öka trivsel och motverka ofrivillig ensamhet.

Åtgärder:

104. Öka personalkontinuiteten i hemtjänsten.
105. Inför moderna serviceboenden i Uppsala.
106. Nytt billigt UL-kort för Uppsalas 70-plussare.
107. För snarast över ansvaret för färdtjänsten till regionen för en bättre samordning mellan kollektivtrafik och särskild kollektivtrafik. Vi har som mål att införa avgiftsfria busskort för alla färdtjänstberättigade.
108. Fortsätta medborgardialoger för att tillsammans med Uppsalaborna göra Uppsala till en äldrevänlig kommun.
109. Utveckla träffpunkterna och hitta samverkan med ideella aktörer inom friskvårdsområdet.
110. Handslag med pensionärsorganisationerna för att bryta ofrivillig ensamhet.
111. Främja fysisk aktivitet bland äldre, bland annat genom en pilot på ett vård- och omsorgsboende med daglig fysisk aktivitet utomhus.
112. Motverka det digitala utanförskapet hos äldre genom stödinsatser och att wi-fi blir norm på vård- och omsorgsboenden.
113. Kvalitetsupphandlingar ska vara utgångspunkt inom upphandlad verksamhet.

114. Verka för fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och bygg moderna servicehus.
115. Säkra beredskapen inför värmeböljor för äldre både på boenden och i eget boende.
116. Utveckla arbetet med seniorrestauranger samt utred seniorluncher på skolor och privata restauranger. Fortsätt förbättra maten i hemtjänsten.
117. Motverka delade turer för personalen
118. Förnya arbetssätt och formerna för hemtjänsten.
119. Se över möjligheten att slopa biståndsbedömning för vissa verksamheter för äldre. Ha rehabilitering i åtanke vid biståndsbedömning för äldre.
120. Verka för en gemensam digital journal i samverkan med Region Uppsala
121. Placera ut fler parkbänkar på stråk mellan äldreboenden och busshållsplatser.
122. Ta tillvara äldres erfarenheter och kunskaper.

9. Trygghet, frihet och tillgänglighet för Uppsalabor med funktionsnedsättning

Samhället ska vara starkt och välfärden ska finnas där när du eller din familj behöver den. Uppsalabor med funktionsnedsättning och deras anhöriga ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Oavsett funktionsnedsättning ska du känna att det är du som bestämmer över ditt liv och styr din vardag.

Den fysiska och psykiska hälsan för Uppsalabor med funktionsnedsättningar måste prioriteras, till exempel genom stöd till hälsosam kost och hjälp till eller uppmuntrande av fysiska aktiviteter. Förskola och skola behöver också ha tillräckliga kunskaper och resurser för att möta barn med särskilda behov.

Genom att satsa på moderna hjälpmedel som fungerar för både vardagen och fritiden kan självständigheten för Uppsalabor med funktionsnedsättning förbättras. Vi vill i högre grad att digital teknik ska användas för att öka självständighet, trygghet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Åtgärder:

123. Bristen på gruppboende ska byggas bort. LOV ska prövas tillsammans med andra former för upphandling där målet är god kvalitet och hushållning med skattebetalarnas resurser. Mer inflytande och information ska ges till den som behöver flytta.
124. Uppsala ska bli en föregångskommun vad gäller att anställa personer med funktionsnedsättning och antalet ska öka under mandatperioden
125. Överväg ett system med samordnare för hjälp med och stöd i myndighetskontakter
126. Pröva ett digitalt "mina ärenden-system" inom ramen för kommunens digitaliseringsarbete i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga.
127. Öka inflytandet hos de boende i de fall då ny personal ska anställas på boenden
128. Säkerställ att personer med funktionsnedsättning ges möjlighet till en aktiv fritid.
129. Stärka samverkan med brukare och föreningar i frågor som gäller personer med funktionsnedsättning.

9. Uppsalabornas psykiska hälsa ska förbättras

En god psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet: Skolprestation, fritid, familje- och kompisrelationer såväl som för den fysiska hälsan. Att så många mår psykiskt dåligt är ett misslyckande för vår tid och fokus måste nu ligga på att vända den trenden.

Orsakerna till den ökande psykiska hälsan hos unga är komplexa och kräver nya lösningar. Alla aktörer behöver arbeta tillsammans för att utveckla insatser som främjar psykisk hälsa och innebär ett bra stöd till barn- och unga. Vi vill se ett närmare samarbete både inom Uppsala kommun och med Region Uppsala för att åstadkomma en god och jämlik vård. Unga ska känna framtidstro och trygghet i att när det behövs hjälp ska den finnas. Vi behöver även bygga ut elevhälsan och låta den omfatta fler yrkesgrupper.

Även många äldre lider idag av psykisk ohälsa. Denna psykiska ohälsa kan ibland misstas för andra sjukdomstillstånd och personen får därför inte rätt hjälp för att kunna må bättre. Det behöver åtgärdas. Vi vet att det förebyggande arbetet och tidiga insatser för att bekämpa den psykiska ohälsan är viktiga. Därför är arbetet med att minska barngrupperna i förskolan, bygga ut föräldrautbildningar och satsa på familjecentraler en del av att förebygga psykisk ohälsa.

Åtgärder:

130. Ta fram ett handlingsprogram för att förbättra ungas psykiska hälsa och för att samordna kommunens arbete mellan olika nämnder och Region Uppsala.
131. Digitala kuratorer i elevhälsan och ungdomsmottagning på nätet som komplement till elevhälsan och ungdomsmottagningarna.
132. Trygghetslyft i skolan med bland annat utbyggd elevhälsa och elevskyddsombud.
133. Inkludera unga i beslutsprocesser i frågor som rör dem, där samarbetet med elevkårer kan stå som förebild även för andra politikområden.
134. Samverkan med idrottsrörelsen och civilsamhället för alla barn och ungas möjlighet till delaktighet och meningsfull fritid.
135. Utveckla arbetet med Triple-P. Föräldrautbildningar för föräldrar som vill ha stöd i sitt föräldraskap.
136. Åtgärdsprogram för att främja fysisk aktivitet, frisknärvaro och ökade hälso-tal bland anställda i Uppsala kommun.
137. Stärkt förebyggande arbete mot ungdomars bruk av alkohol, spel, narkotika och andra droger.
138. Arbeta vidare med att förebygga självmord.
139. Öka kunskapen om psykisk ohälsa hos äldre hos de som jobbar inom vård och omsorg.

